

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/130/2024
Identifikačné číslo spisu:	3717201503
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3717201503.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ X. V., narodenej XX. Y. XXXX, J. - Z. XXX, 2/ X. Ž., narodeného XX. T. XXXX, L., G. XX/XX, 3/ Bc. T. Ž., narodenej XX. Y. XXXX, L., P. - X. XX, zastúpených advokátskou kanceláriou JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., Považská Bystrica, Šoltésovej 346/1, IČO: 36 860 654, proti žalovanej Q. Y., narodenej XX. Y. XXXX, L., P. - X. X, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na bývalom Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 4C/11/2017, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 28. decembra 2023 sp. zn. 27Co/47/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcom 1/ až 3/ náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. decembra 2022 č. k. 4C/11/2017-368 rozhodol tak, že:

- návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol,
- zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcov 1/, 2/, 3/ a žalovanej k parcele KN E 376 orná pôda o výmere 3519 m², zapísanej na LV č. XXX k. ú. U.,
- do výlučného vlastníctva žalobkyne 1/ prikázal novovytvorenú parcelu 269/221 orná pôda o výmere 600 m², tak ako je zakreslená na geometrickom pláne č. 4C/11/2017 - 9/2021 vyhotoveného Ing. Y. L. dňa 09. 02. 2022, úradne overeného dňa 14. 04. 2022 Okresným úradom Púchov, katastrálny odbor pod č. 58/22,
- do výlučného vlastníctva žalobcu 2/ prikázal novovytvorenú parcelu 269/220 orná pôda o výmere 600 m², tak ako je zakreslená na geometrickom pláne č. 4C/11/2017 - 9/2021 vyhotoveného Ing. Y. L. dňa 09. 02. 2022, úradne overeného dňa 14. 04. 2022 Okresným úradom Púchov, katastrálny odbor pod č. 58/22,
- do výlučného vlastníctva žalobkyne 3/ prikázal novovytvorenú parcelu 269/219 orná pôda o výmere 600 m², tak ako je zakreslená na geometrickom pláne č. 4C/11/2017 - 9/2021 vyhotoveného Ing. Y. L. dňa 09. 02. 2022, úradne overeného dňa 14. 04. 2022 Okresným úradom Púchov, katastrálny odbor

pod č. 58/22,

- do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal novovytvorenú parcelu 369/218 orná pôda o výmere 880 m², tak ako je zakreslená na geometrickom pláne č. 4C/11/2017 - 9/2021 vyhotoveného Ing. Y. L. dňa 09. 02. 2022, úradne overeného dňa 14. 04. 2022 Okresným úradom Púchov, katastrálny odbor pod č. 58/22,

- do podielového spoluvlastníctva žalobcov 1/, 2/ a 3/ prikázal novovytvorenú parcelu 369/222 orná pôda o výmere 839 m², tak ako je zakreslená na geometrickom pláne č. 4C/11/2017 - 9/2021 vyhotoveného Ing. Y. L. dňa 09. 02. 2022, úradne overeného dňa 14. 04. 2022 Okresným úradom Púchov, katastrálny odbor pod č. 58/22, tak, že spoluvlastnícky podiel žalobkyne 1/ je 1/3-ina, spoluvlastnícky podiel žalobcu 2/ je 1/3-ina a spoluvlastnícky podiel žalobkyne 3/ je 1/3- ina,

- žalobcovia 1/, 2/ a 3/ majú nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalovaná povinná zaplatiť žalobcom 1/, 2/ a 3/ do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozhodnutia vydá súdny úradník,
- štát má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalovaná povinná zaplatiť na účet Okresného súdu Považská Bystrica do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozhodnutia vydá súdny úradník.

1.1. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobcovia sa žalobou domáhali zrušenia podielového spoluvlastníctva k parcele KNE č. 376, orná pôda o výmere 3519 m², evidovanej na LV č. XXX, k. ú. U., jeho vyporiadania reálnou deľbou a náhrady trov konania. Sporným medzi stranami bolo to, či je možná reálna deľba predmetnej parcely s ohľadom na budúce využitie, pričom po vykonaní dokazovania súd prvej inštancie žalobe vyhovel, keď vykonal reálnu deľbu nehnuteľnosti v súlade s geometrickým plánom vypracovaným znalcom počas konania. Skonštatoval, že reálna deľba parcely nezabráni jej účelnému využitiu a týmto rozdelením nebude dotknutá ani žalovaná, ktorá ako jediná zo spoluvlastníkov nesúhlasila so zrušením a vyporiadanim podielového spoluvlastníctva, keď sa jej vyčlení parcela, ktorá presne zodpovedá jej spoluvlastníckemu podielu na súčasnom pozemku a bude aj naďalej môcť využívať svoju novovytvorenú parcelu na účel pestovania plodín. Daným rozdelením bude tiež všetkým novým výlučným vlastníkom zabezpečený prístup k ich nehnuteľnostiam. Na vec aplikoval § 137 ods. 1, § 139, ods. 1, 2, § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, § 21 ods. 1, § 23 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom a § 6 ods. 1 až 5 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002 Z. z. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a o trovách štátu podľa § 259 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 28. decembra 2023 sp. zn. 27Co/47/2023 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP v celom rozsahu potvrdil a rozhodol, že žalobcovia 1/, 2/, 3/ majú voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (§ 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP).

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktoré spísala sama a pri podaní ktorého nebola zastúpená advokátom. V dovolaní zároveň navrhla prerušiť konanie a postúpiť vec Ústavnému súdu Slovenskej republiky na konanie o súlade právnych predpisov, resp. Súdnemu dvoru Európskej únie na konanie o prejudiciálnej otázke.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) uznesením z 15. októbra 2024 sp. zn. 1Nc/5/2024 rozhodol, že sudca najvyššieho súdu JUDr. Jozef Kolcun, PhD. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na najvyššom súde pod sp. zn. 5Cdo/130/2024.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal, či sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania, za ktorých môže uskutočniť dovolací prieskum. Dospel k záveru, že tieto predpoklady nie sú dané a dovolanie je potrebné bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

6. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a

iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná odo dňa 01. júla 2016 naďalej vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (navyše) požaduje, aby podané dovolanie bolo spísané advokátom, teda osobou, ktorá je zapísaná v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (tento zoznam je dostupný na internetovej stránke www.sak.sk).

8. Podľa uznesenia najvyššieho súdu z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, publikovaného pod R 39/2020 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.

9. V súdenom spore dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu obsahuje (o. i.) riadne poučenie o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom konaní a o tom, že dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 393 ods. 1 v spojení s § 429 ods. 1 CSP). Žalovaná napriek tomu spísala a podala dovolanie sama.

9.1. Súd prvej inštancie uznesením z 24. mája 2024 č. k. PB-4C/11/2017-582 v spojení s opravným uznesením z 18. júna 2024 č. k. PB-4C/11/2017-591 vyzval žalovanú, aby v lehote 10 dní doplnila dovolanie z 21. apríla 2024, doručené tunajšiemu súdu 24. apríla 2024 predložením dokladu preukazujúceho nadobudnutie vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa. Zároveň ju poučil, že ak tejto výzve v stanovenej lehote nevyhovie, dovolací súd dovolanie odmietne. Žalovaná okresným súdom vytknutú vadu dovolania spočívajúcu v absencii povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (vrátane spísania dovolania advokátom) do uplynutia zákonnej dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania (§ 427 ods. 1 CSP) neodstránila. Z obsahu spisu je zároveň zrejmé, že nejde o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP.

10. Dovolací súd vzhľadom na uvedené uzatvára, že osobitná podmienka dovolacieho konania podľa § 429 ods. 1 CSP ostala nespĺnená, v dôsledku čoho nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Absencia tejto procesnej podmienky dovolacieho konania je dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. e) CSP.

11. Dovolací súd osobitne v dovolacom konaní nerozhodoval o návrhu žalovanej na prerušenie konania, pretože dovolanie bolo odmietnuté pre nedostatok povinného právneho zastúpenia advokátom.

12. V dovolacom konaní úspešným žalobcom 1/ až 3/ (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) dovolací súd trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože im žiadne trovy nevznikli.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.